

Masarykova univerzita

Filozofická fakulta

Seminární práce do Úvodu do uměnovědných studií

Téma:

Subkultura: Umění body artu

Pojem subkultura

Subkultura je menší charakteristická podskupina v rámci skupiny většinové.

Členy určité subkultury spojují většinou názory, sociální postavení, životný styl, odívání a věk.

Sklon řadit se pod nějakou subkulturu bývá právě často záležitostí generační, což znamená, že se většinou týká mladých lidí, kteří mají chuť zapadat do určité vymezené skupiny a chtějí tím vyjádřit svůj postoj. Subkultury často určují módní trendy.

Pojem subkultura se začal používat v druhé polovině 20. století právě pro specifický životní styl.

Vznikají zejména na základě porozumění a vzájemného uznání. Navenek lze členy určité subkultury poznat díky odlišnému oblečení a vzhledu. Uvnitř se jedná hlavně o myšlenky, hodnoty a politické názory. Mezi nejznámější subkultury patří např. black metal, emo, geek, goth, hip – hop, hippies, punk, skinheads a další.

Když se na pojem subkultura podíváme z hlediska sociologického, nalezneme skupiny, které jsou vymezené na základě sociálních či kulturních odlišností např. etnické menšiny nebo skupiny lišící se sociální situací za kterou často nemohou a automaticky jsou veřejností řazeny do této skupiny aniž by v ní chtěli být, např. Rómové či dělnická třída.

Mezi subkulturami můžeme nalézt i názorově extrémní politické skupiny či náboženské sekty jako jsou neonacisté či vesmírní lidé.

Většina subkultur stojí na pomyslném okraji společnosti a obecná společnost k nim má předsudky.

A jedním takovým předsudkem může být rovnice „je potetovaný“ - je kriminálník.

Subkultura: umění body artu

Nejstarší, nejčastější a nejvýznamnější formu body artu je tetování. Jelikož jsem sama nositelkou více větších tetování, zaměřím svou krátkou esej právě na ně a subkultury do kterých patří.

Tetování je v podstatě druh kresby, která se nanáší pomocí tetovací jehly v níž je tetovací inkoust. Barva je tak vnášena pod kůži člověka do hloubky asi 5mm a tím se docílí trvalého obrázku.

Tetování znali již v pravěku a starověku a většinou mělo náboženské účely. Ve středověku a renesanci tetování označovalo členy tajných spolků. Do první světové války byli tetováním známí zejména námořníci, kurtizány a vězni. Právě za války Němci „značkovali“ tetováním Židy a právě tetováním si vězni krátili čas v době vykonávání svých trestů. Tetování stále, ikdyž v dnešní době o dost méně bojuje s předsudky a ty vychází právě z historie. V Japonsku dokonce dodnes mají potetovaní lidé zákaz chodit na některé veřejná místa jako jsou např. koupaliště, zde je důvodem japonská mafie zvaná yakuza, které byla známá svým výrazným tetováním.

V současné době je tetování velmi oblíbené, důvody pro jeho aplikace jsou různé, ať už je to čistě estetický důvod jako je např. kosmetická úprava (krytí jizev, zvýraznění rtů, oční linky apod.) či náboženské vyznání popř. osobní význam a také právě náležitost k nějaké subkultuře. Subkultura potetovaných v dnešní době ztrácí svůj význam, už se netetuje jen určitá skupina lidí se stejnými zájmy, což je hlavním charakteristickým rysem pro subkultury, ale v dnešní době můžeme najít potetovanou dámu středního věku stejně tak jako mladíka poslouchajícího tvrdou hudbu a velmi těžko by jsme hledali něco společného. Ať chceme či ne, tetování je poslední dobou výrazným módním trendem, což dokazuje i stále se zvyšující počet potetovaných.

Subkultura potetovaných se tedy ještě více specifikovala a to konkrétně na motivy, samotné tetování je součástí více subkultur. Nositel tetování již není natolik vymezen jako nositel určitého motivu. Většina lidí hledá originalitu, ale podle určitých motivů můžeme rozlišit různé subkultury. Mezi nejčastější motivy patří motivy ze staré školy, které jsou návratem do dob námořníků. Jsou to vlaštovky zobrazující svobodu, kotvy apod. Tyto motivy nejčastěji najdem u různých kapel rockovějšího rázu. U nich bývají i velmi oblíbená tradiční japonská tetování. Mezi další známé motivy patří tribal – ornamenty vycházející ze starých kmenů, tento motiv často nalezneme u sportovců, protože zobrazuje jakousi vnitřní sílu. A samozřejmě další motivy jako reálná tetování – zobrazování blízkých, nápisy, animované postavičky, tetování UV barvou hlavně pro ty, co rádi navštěvují disco, abstraktní tetování, kde se nositel snaží co nejvíc odlišit, motivů je nespočet. Co je to tedy ten body art?

Z hlediska umění se tetování řadí do sekce body art. Tetování opravdu je uměním, jen je plátno vyměněno za kůži. Může mít mnoho významů, tetování na může zobrazovat celý Váš život, významné události v něm a může být opravdovým uměleckým dílem a nejen označením subkultury.

Zdroje:

Literatura:

- FIKSA, Radek. *Encyklopedie body artu*. Praha: Radomír Fiksa, 2009.
- HEBDIGE, Richard. *Subkultura a styl*. Praha: Volvox Globator, 2012.

Internet:

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Subkultura>
- http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/IKV2_09_00_subkultury.pdf
- <http://coremusic.cz/clanky/tema/item/847-tetovani-dil-1-historie-a-vznik>
- <http://coremusic.cz/clanky/tema/item/864-tetovani-dil-2-soucasne-pojeti-tetovani>